

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński

SSN Józef Szewczyk (sprawozdawca)

w sprawie **P. C.**

skazanego z art. 258 § 2 k.k. i innych

po rozpoznaniu kwestii wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 18 września 2006 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w zakresie dotyczącym P. C.

wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 29 kwietnia 2005 r., sygn. akt IV K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 września 2006 r., sygn. akt II AKa (...);

2. wydatkami poniesionymi przez Sąd Najwyższy w związku z postępowaniem o wznowienie postępowania z urzędu obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 kwietnia 2014 r., które zostało uzupełnione pismem z dnia 23 kwietnia 2014 r., P. C. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie z urzędu

prawomocnie zakończonego postępowania karnego z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej opisanej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.

Zdaniem P. C. sędziego Sądu Okręgowego w G. L. J. , z uwagi na wystąpienie w toku postępowania z wnioskiem o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania, który nie został uwzględniony przez Sąd Apelacyjny w (...), była od tego momentu z mocy ustawy wyłączona od orzekania w sprawie (art. 40 § 1 pkt 7 k.p.k.). Skazany wskazał ponadto, że podstawy wyłączenia zachodziły także wobec prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. A. W., gdyż uczestniczył on w wydaniu wyroku w postępowaniu odwoławczym (art. 40 § 1 pkt 1 i 6 k.p.k.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., jest możliwe wyłącznie z urzędu. (por. uchwała Sądu Najwyższego z 24 maja 2005 r., I KZP 5/05). Z tych względów strona nie dysponująca własnym wnioskiem o wznowienie postępowania może, w oparciu o treść art. 9 § 2 k.p.k. zasygnalizować Sądowi potrzebę podjęcia czynności z urzędu. W konsekwencji wspomniane pisma skazanego zostały potraktowane jako inicjatywa przekazania sprawy Sądowi Najwyższemu, jako właściwemu do rozpoznania możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 542 § 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy przeprowadził analizę akt sprawy, która nie wykazała aby w toku postępowania karnego prowadzonego przeciwko P. C. doszło do uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.

Chybiony jest argument, iżby w sprawie orzekała osoba podlegająca wyłączeniu na podstawie art. 40 § 1 pkt 7 k.p.k. Użyty w tym przepisie zwrot „od udziału w sprawie” należy bowiem odczytywać łącznie z treścią tego punktu, precyzującego, o jaką „sprawę”, w istocie rzeczy chodzi. Na gruncie pkt 7 § 1 art. 40 k.p.k. chodzi o wyłączenie sędziego, który brał udział w „wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone”. Zgodnie z zakazem wykładni rozszerzającej i stosowania analogii wobec przepisów o charakterze wyjątkowym nie można wyłączenia tego rozciągać na „udział w sprawie” wydawania innych rodzajów orzeczeń (por. postanowienie SN z 13 marca 2014 r., IV KK 438/13). Dotyczy to zatem sytuacji, w której sędzia podlegający wyłączeniu z mocy ustawy brał udział w wydaniu

orzeczenia merytorycznego, a nie orzeczenia incydentalnego wydanego w toku postępowania.

Wniosek Sądu w osobie sędziego L.J. o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania, jako dotyczący stosowania środka mającego zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania, stanowił kwestię incydentalną. Dlatego też fakt, iż nie został on uwzględniony przez Sąd Apelacyjny, nie skutkował wyłączeniem sędziego od orzekania co do meritum sprawy.

Nietrafna jest także argumentacja wskazująca na istnienie podstaw do wyłączenia prokuratora występującego w postępowaniu odwoławczym w kontekście bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 1 pkt 1 i 6 k.p.k. Udział oskarżyciela publicznego w rozprawie w postępowaniu apelacyjnym, nawet bardzo aktywny, nie mieści się w definicji pojęcia „brania udziału w wydaniu orzeczenia”, które oznacza przede wszystkim uczestniczenie w czynnościach finalnych ściśle związanych z wydaniem wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2011 r., I KZP 33/10; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, KPK. Komentarz, t. II, wyd. 4, Warszawa 2011, s. 826). W tych czynnościach prokurator nie uczestniczył i nie mógł uczestniczyć. Oczywiście sprawa nie dotyczyła tego prokuratora bezpośrednio.

Stosownie do treści art. 638 k.p.k. kosztami postępowania przed Sądem Najwyższym obciążono Skarb Państwa.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.